



Република Србија  
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД  
Кзз 302/2023  
04.04.2023. године  
Београд

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Татјане Вуковић, Биљане Синановић, Бојане Пауновић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног, адвоката Петра Пауновића и адвоката Предрага Томовића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 166/22 од 11.10.2022. године и Вишег суда у Врању Кж1 211/22 од 24.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 04.04.2023. године, једногласно је донео

**ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈАЈУ СЕ** као неосновани захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Петра Пауновића и адвоката Предрага Томовића, поднети против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 166/22 од 11.10.2022. године и Вишег суда у Врању Кж1 211/22 од 24.01.2023. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈУ**.

**Образложење**

Пресудом Основног суда у Врању К 166/22 од 11.10.2022. године окривљени АА је, поред осталих, оглашен кривим због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. у вези члана 33. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године и два месеца, у коју се урачунава време проведено у притвору од 17.06.2022. године па до упућивања окривљеног у завод за извршење кривичних санкција, а најдуже док не истекне време трајања казне затвора изречене том пресудом. Одлучено је о трошковима кривичног поступка, како је то ближе опредељено у изреци пресуде. Оштећена ББ и ВВ су упућене на парницу, ради остваривања имовинскоправног захтева, на основу члана 258. став 4. ЗКП.

Пресудом Вишег суда у Врању Кж1 211/22 од 24.01.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених ГГ, ДД и АА, окривљеног АА и сина окривљеног АА, ЂЂ, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су браниоци окривљеног АА и то:

- адвокат Петар Пауновић, због повреда закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновно одлучивање или да исте преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе на основу члана 423. тачка 2) ЗКП, као и да одреди да се извршење правноснажне пресуде прекине; и

-адвокат Предраг Томовић, због повреда закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело или да исте укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, као и да на основу члана 488. став 3. ЗКП, прекине извршење правноснажне пресуде.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са одлукама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног су неосновани у делу који се односи на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док су у преосталом делу недозвољени и немају прописан садржај.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА, адвокат Петар Пауновић, у захтеву за заштиту законитости истиче да у конкретном случају није наступила последица кривичног дела насилничко понашање у виду тежег ремећења јавног реда и мира, нити изрека пресуде садржи њен опис. У вези са тим, бранилац у захтеву наводи да је за постојање наведене последице предметног кривичног дела, којим се штити јавни ред и мир, а не интегритет појединца, потребно да су насилничким понашањем, које се врши у присуству неодређеног броја лица – грађана, код тих лица, а не само код оштећеног, изазвана непријатна осећања попут страха или несигурности. По ставу одбране, то што се догађај одвијао на јавном месту – у кафићу и што су се нелагодна осећања јавила само код оштећених ВВ (која није ни присуствовала догађају) и ББ, није довољно за остварење последице кривичног дела – теже ремећење јавног реда и мира, имајући у виду да су се сва остала лица, која су била присутна на месту догађаја и то ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ, у својим исказима изричито изјаснили да се том приликом нису уплашили, нити узнемирили. Према томе, суд, у конкретном случају, наводи само радњу дрског и безобзирног понашања, али не и јасну разлику између ремећења јавног реда и мира и тежег ремећења јавног реда и мира.

Бранилац окривљеног, адвокат Предраг Томовић, у захтеву за заштиту законитости такође указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, истицањем да у изреци пресуде уопште није наведена, односно описана ниједна активна радња, која би представљала радњу извршења дела окривљеног АА, при чему он није ни био присутан на лицу места када је окривљени ГГ испрскао инвентар кафића. Поред изнетог, бранилац у захтеву, даље наводи, да се предметно кривично дело састоји у

угрожавању спокојства грађана или ремећењу јавног реда и мира, а не у угрожавању спокојства лица према коме се врши насиље, како то чине нижестепени судови наводећи у изреци пресуде: „...што је изазвало осећај страха... код оштећене ББ и оштећене ВВ, коју је телефоном позвала ББ... што је још више уплашило ВВ...“, док са друге стране сведоци ЖЖ и ЗЗ, наводе да се нису уплашили и осећали угрожено, из којих разлога, по ставу одбране, изрека пресуде не садржи ни последицу кривичног дела.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни касациони суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ, чини онај ко грубим вређањем или злостављањем другог, вршењем насиља према другом, изазивањем туче или дрским безобзирним понашањем значајније угрожава спокојство грађана или теже ремети јавни ред и мир. За постојање овог кривичног дела захтева се да је ремећење јавног реда и мира такве природе и интензитета да се може сматрати тежим или да је учинилац својим радњама значајније угрозио спокојство грађана, док је дрско и безобзирно понашање, оно непристојно понашање, које у знатној мери одступа од прихваћених правила понашања, а обухвата насилничке поступке изражене у јачем степену, који се могу односити како на људе, тако и на одређене објекте.

Према чињеничном опису дела у изреци правноснажне пресуде, окривљени ГГ, ДД и АА, у време ближе означеном у изреци пресуде, у просторијама угоститељског објекта „...“, у власништву оштећене ВВ, по претходном договору, са умишљајем и у стању урачунљивости, дрским и безобзирним понашањем теже реметили јавни ред и мир, на тај начин што је најпре окривљени ГГ, ушао у наведени угоститељски објекат носећи на леђима канту за прскање воћа у којој је била фарба беле боје и истом испрскао целокупан инвентар кафића, а затим напустио објекат, да би након неколико минута у наведени угоститељски објекат ушао окривљени ДД и држећи мобилни телефон у руци са укљученим спикерфоном обратио се оштећеној ББ и присутним лицима ЖЖ и ЗЗ речима: „Слушајте, АА хоће нешто да вам каже“, а затим се окривљени АА преко укљученог спикерфона на мобилном телефону обратио следећим речима: „Слушајте, говори АА, ово вам је одговор на вашу тужбу, ово је тек почетак, кафић никад неће радити, имаћете проблема, ово је одговор за тужбу и за Београд“, где је оштећена ББ препознала глас окривљеног АА, што је изазвало осећај страха и личне несигурности код оштећених ББ и ВВ, коју је телефоном позвала ББ и пренела јој речи окривљеног АА, што ју је још више уплашило, будући да је уназад неколико месеци непосредно од окривљеног АА и посредно, добијала узнемирујуће и претеће поруке, при чему су били свесни да је њихово дело забрањено.

Полазећи од изнетог, Врховни касациони суд налази да из чињеница и околности означених у чињеничном опису дела у изреци првостепене пресуде произлазе сва законска обележја кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. у вези члана 33. КЗ, за које је окривљени АА, оптужен и правноснажно оглашен кривим и то како објективна, која се тичу радње извршења, која се састоји у дрском и безобзирном понашању и последице дела, која се огледа у тежем ремећењу јавног реда

и мира, тако и субјективна обележја, која се односе на урачунљивост и умишљај окривљеног, усмерен на извршење кривичног дела у питању.

По налажењу овог суда описана радња окривљеног АА – обраћање путем телефона присутнима у кафићу са циљем застрашивања оштећене ВВ, која је предузета по претходном договору са окривљенима ГГ и ДД, који су претходно по договору с њим предузели напред наведене радње посматрано свеукупно са радњама ових окривљених, са којима чине целину, има карактер дрског и безобзирног понашања усмереног према људима и имовини, које у знатној мери одступа од усвојених правила понашања, односно представља радњу извршења кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ.

Како из изреке пресуде произлази да се критични догађај одиграо на јавном месту – у кафићу, у поподневним часовима, у време када је велика фреквенција људи, а у присуству запослених и госта кафића, да сам догађај није кратко трајао, с обзиром на предузете радње, те да су радњама окривљених извршеним по претходном договору оштећене просторије наведеног угоститељског објекта и изазван осећај страха и личне несигурности код оштећених, то је, по оцени овога суда, на наведени начин дошло до озбиљне последице по јавни ред и мир, односно у питању је такво ремећење јавног реда и мира, које се по својој природи и интензитету сматра тежим, што, даље значи, да је радњама окривљених проузрокована једна од алтернативно прописаних последица кривичног дела из члана 344. став 1. КЗ. То што је у чињеничном опису дела у изреци пресуде наведено да је услед дрског и безобзирног понашања окривљених изазван осећај страха и личне несигурности код оштећених ББ и ВВ, по налажењу овог суда, а насупрот наводима захтева, не искључује постојање последице дела у виду тежег ремећења јавног реда и мира.

Следствено изнетом, оцењени су као неосновани наводи захтева бранилаца да се у радњама окривљеног АА не стичу законска обележја кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. у вези члана 33 КЗ и да је побијаном правноснажном пресудом повређен закон из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Осталим наводима захтева којима бранилац окривљеног, адвокат Петар Пауновић, образлаже став да у конкретном случају није наступила последица кривичног дела из члана 344. став 1. КЗ у виду тежег ремећења јавног реда и мира из разлога што код осталих лица присутних у кафићу није изазван осећај страха и несигурности, и што нема доказа да је умишљај окривљеног био усмерен према неодређеном кругу лица, одбрана, по оцени овога суда, оспорава правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања, односно указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Према наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Петра Пауновића, побијаном правноснажном пресудом је учињена и повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, тиме што је суд приликом одмеравања казне окривљеном као једину отежавајућу околност ценио његову ранију осуђиваност, која није несумњиво утврђена, будући да је одбрана прибавила и у жалбеном поступку на

седници већа приложила извештај из казнене евиденције за окривљеног, према коме је окривљени само једном осуђиван и то не за дело из области насиља.

Међутим, Врховни касациони суд налази да бранилац окривљеног, иако се формално позива на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, изнетим наводима захтева не указује да је одлуком о кривичној санкцији повређен закон, већ да је суд погрешно утврдио чињеницу која утиче на одмеравање казне, чиме указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у правноснажној пресуди, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени и његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 440. ЗКП, Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљеног АА, адвоката Петра Пауновића, у овом делу оценио као недозвољен.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног, адвокат Петар Пауновић, даље, наводи да је у доношењу другостепене пресуде у већу учествовала и судија која је одлучивала и по жалби изјављеној против решења о продужењу притвора и то после доношења првостепене пресуде.

Изнетим наводима захтева бранилац указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, с тим што исту не конкретизује, односно не означава судију за коју сматра да је морала бити изузета од одлучивања у другостепеном поступку.

Браниоци окривљеног као разлог подношења захтева истичу и повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, али у образложењу захтева не наводе у чему се та повреда састоји.

По оцени Врховног касационог суда захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног, у делу који се односи на наведене повреде закона, немају прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења разлога за подношење захтева за заштиту законитости, а што у случају када се захтев подноси због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, подразумева не само опредељење повреде због које се захтев подноси, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји.

Врховни касациони суд према изричитој одредби члана 489. став 1. ЗКП, испитује правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу у оквиру разлога (члан 485. став 1. ЗКП), дела и правца побијања који су истакнути у захтеву и није овлашћен да по службеној дужности оцењује коју конкретну повреду закона је бранилац имао у виду приликом подношења захтева.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник  
Весна Веселиновић,с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић

**Председник већа – судија  
Бата Цветковић,с.р.**